

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

เรื่อง “คำสรรพนาม”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์
ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

สังเกตุ

๒.

สังเกต

คำไทยใช้ให้ถูก

สังเกต

[สังเกต] หมายถึง

(ก.) กำหนดไว้, หมายถึง, เช่น

ทำเครื่องหมายไว้เป็นที่สังเกต (ป., ส.)

(ก.) ตั้งใจดู, จับตาดู (ป., ส.)

ทบทวน

ความรู้เดิม

ทบทวนความรู้ “คำนาม”

แพรวนภาไปซื้อเค้กที่ตลาดสด

ผู้ชายคนนั้นแต่งตัวดูดีมาก

เจ้าต่างชอบกัดรองเท้าเจ้าต่างจึงถูกแม่ตี

คุณตาชอบดื่มกาแฟคุณตาจึงนอนไม่ค่อยหลับ

อ่านและพิจารณาประโยค

- ๑) เจ้าต่างชอบก็ตรองเท่าเจ้าต่างจึงถูกแม่ตีบ่อย ๆ
- ๒) คุณตาชอบดื่มกาแฟคุณตาจึงนอนไม่ค่อยหลับ

จากประโยคตัวอย่างมีคำใดบ้างที่ซ้ำกัน

คำถามจุดประกายความคิด

ถ้าครูต้องการใช้คำอื่นมาแทนคำว่า “เจ้าต่าง”
และ “คุณตา” สามารถทำได้หรือไม่

- ๑) เจ้าต่าง ชอบกัดร่องเท้ามัน จึงถูกแม่ตีบ่อย ๆ
- ๒) คุณตา ชอบดื่มกาแฟท่าน จึงนอนไม่ค่อยหลับ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมาย ลักษณะ ประเภทและหน้าที่ของคำสรรพนามได้
๒. จำแนกบุรุษสรรพนามได้
๓. เห็นความสำคัญการใช้คำสรรพนามประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

คำสรรพนาม คืออะไร

คำที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงมาแล้ว

เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวคำนามนั้นซ้ำอีก เช่น

คำว่า ฉัน เรา তিনি กระผม คุณ ท่าน

ใต้เท้า เขา มัน สิ่งใด ผู้ใด นี่ นั่น ใคร เป็นต้น

ตัวอย่าง

- คุณยายชอบแจกขนมให้เด็ก ๆ คุณยายจึงเป็นที่รักของทุกคน
- คุณยายชอบแจกขนมให้เด็ก ๆ ท่านจึงเป็นที่รักของทุกคน

บุรุษสรรพนาม

คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่กล่าวถึง
(บุคคลที่ ๓) แบ่งเป็นชนิดย่อย
ได้ ๓ ชนิด ได้แก่

สรรพนามบุรุษที่

ใช้แทน **ผู้พูด**

ตัวอย่าง ผม ฉัน ดีฉัน กระผม ข้าพเจ้า เรา อาตมา
ข้าพระพุทธเจ้า หม่อมฉัน เก้ากระหม่อม

ผมขอไปทำธุระข้างนอก ๒๐ นาทีครับ

ดีฉันว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ น่าดูนะค่ะ

สรรพนามบุรุษที่

๒

ใช้แทนผู้ฟัง

ตัวอย่าง คุณ เธอ ใต้เท้า ท่าน ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
ฝ่าพระบาท พระคุณเจ้า

คุณช่วยเปิดประตูให้ดิฉันหน่อยค่ะ

เธอไปเที่ยวกันเถอะ

สรรพนามบุรุษที่

๓

ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง

ตัวอย่าง เขา มัน ท่าน พระองค์

เขาไม่ชอบรับประทานอาหารเช้า

แมวตัวนี้มันชอบกินปลา

พิจารณาประโยค

ฉันชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด

สรรพนามบุรุษที่ ๑

วันนี้เธอจะไปขายของไหม

สรรพนามบุรุษที่ ๒

พ่อใจไม่สบายเขาจึงไม่ได้มาโรงเรียน

สรรพนามบุรุษที่ ๓

เกม

บิงโกคำสรพนาม

คำสั่งในการปฏิบัติกิจกรรม

- ๑) ครูปลายทางแจกกระดาษสำหรับทำกระดานบิงโกคนละ ๑ แผ่น
- ๒) นักเรียนวาดตาราง ๔ x ๔ ช่อง สำหรับเขียนคำสรพนาม
- ๓) เขียนคำสรพนามที่สนใจโดยใช้สรพนามบุรุษที่ ๑, ๒, ๓
ลงในช่องให้ครบ ๑๖ คำ
- ๔) นักเรียนฟังครูอ่านคำสรพนามทีละคำ หากตรงกับคำที่ตนเอง
เลือกไว้ให้ทำเครื่องหมายวงกลมหรือกากบาท
- ๕) ครูปลายทางช่วยสำรวจนักเรียนที่บิงโก (ผู้ชนะ)

ตัวอย่างตารางบิงโก

คำสรรพนามที่เลือก

ผม

ฉัน

ดิฉัน

กระผม

ข้าพเจ้า

เรา

อาตมา

ข้าพระพุทธเจ้า

หม่อมฉัน

เกล้ากระหม่อม

คุณ

เธอ

ใต้เท้า

พวกเธอ

ฝ่าพระบาท

พระคุณเจ้า

เขา

มัน

ท่าน

พระองค์

หล่อน

พวกเขา

พวกเรา

กระหม่อม

ข้า

โยม

พวกผม

พวกฉัน

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ใบงานที่ ๗
เรื่อง วิเคราะห์คำสรพนาม
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม
และบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๗
เรื่อง วิเคราะห์คำสรพนาม
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๗
เรื่อง วิเคราะห์คำสรพนาม

ใบงานที่ ๗ เรื่อง วิเคราะห์คำสรพนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคค้นหาคำนามและคำสรพนาม
แยกประเภทลงในตารางให้ถูกต้อง

คำนาม

คำสรพนาม

ใบงานที่ ๗ เรื่อง วิเคราะห์คำสรพนาม

๑. งูตัวใหญ่มันเลื้อยอยู่บนต้นไม้
๒. โขลงข้างป่าพวกมันกำลังตกมัน
๓. เขาเป็นคนไม่ดี
๔. แม่ค้าขายขนมในตลาด
๕. หมวกของคุณพ่อเธอสวยนะ

๖. เธอจะไปไหน
๗. คุณแม่ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์ในห้องสมุด
๘. สุนัขเป็นเพื่อนของฉัน
๙. ขอให้พวกเราช่วยกันรักษาความสะอาดด้วย
๑๐. คุณครูถือหนังสือ

สรุป

บทเรียน

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง วิเคราะห์คำสรรพนาม

๑. งูตัวใหญ่มันเลื้อยอยู่บนต้นไม้
๒. โขลงข้างป่าพวกมันกำลังตกมัน
๓. เขาเป็นคนไม่ดี
๔. แม่ค้าขายขนมในตลาด
๕. หมวกของคุณพ่อเธอสวยนะ

๖. เธอจะไปไหน
๗. คุณแม่ท่านชอบอ่าน
หนังสือพิมพ์ในห้องสมุด
๘. สุนิย์เป็นเพื่อนของฉัน
๙. ขอให้พวกเราช่วยกันรักษา
ความสะอาดด้วย
๑๐. คุณครูถือหนังสือ

ผังความคิดสรุปบทเรียน

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. บัตรคำ
๒. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่องประโยคเพื่อการสื่อสาร
๓. กระดานไวท์บอร์ดขนาดเล็ก
๔. ใบงานที่ ๘ เรื่อง แต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

บทเรียนครั้งต่อไป

“ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๑)”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

